

aan de gemeenteraad
onderwerp Participatieverslag Visie sociaal domein

van het college van burgemeester en wethouders
datum 6 oktober 2026
zaaknummer 1738438

memo

Samenvatting

Het college werkt aan een nieuwe visie op het sociaal domein. Van december 2025 tot en met mei 2026 zijn door medewerkers van de gemeente Gouda hierover gesprekken gevoerd met inwoners en belanghebbenden om tot een gezamenlijk beeld te komen over de toekomst van het sociaal domein. Met dit memo en de bijlage informeert het college de raad over de uitkomsten hiervan.

Doel

Met dit memo en de bijlage wil het college de raad informeren over de uitkomsten van de participatie met de stad over de visie sociaal domein.

Aanleiding

Op 19 maart en 2 april 2025 voerde het college met de gemeenteraad het gesprek over het sociaal domein. Naast de interventies om kosten te besparen in het sociaal domein (vanuit het rapport van Berenschot), is toen ook besproken dat het nodig is om te werken aan een nieuwe visie op het sociaal domein. De huidige nota sociaal domein *Iedereen kan meedoen* biedt namelijk onvoldoende kaders om richtinggevende keuzes te maken voor de toekomst.

Van december 2025 tot en met mei 2026 zijn door medewerkers van de gemeente Gouda gesprekken gevoerd met inwoners, ervaringsdeskundigen, belangenbehartigers, geloofsgemeenschappen, professionele organisaties, vrijwilligersorganisaties en medewerkers van de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie.

Aanvullende informatie

Vooruitlopend op de invoering van de participatieverordening op 1 juli 2026 is de participatie al zoveel mogelijk vormgegeven langs de richtlijnen van de verordening. De vorm van participatie die in dit proces gebruikt is, is *samen denken*: het raadplegen van inwoners en belanghebbenden bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid, projecten en programma's.

Waar ging de participatie over?

De overkoepelende vraag tijdens de participatie was: hoe houden we zorg en ondersteuning in Gouda beschikbaar én betaalbaar? De achtergrond van de keuze voor deze vraag is het feit dat er schaarste aan mensen en middelen is in het sociaal domein. De gemeente moet daarom scherpe keuzes maken.

Tijdens de participatie stonden de volgende vragen centraal:

1. Hoe garanderen we zorg voor de meest kwetsbaren aan de ene kant en voorkomen we dat geïndiceerde ondersteuning nodig is aan de andere kant?
2. Hoe zien betrokkenen hun eigen rol ten aanzien van dit vraagstuk?
3. Hoe maken we keuzes in het sociaal domein?

In de bijlage zijn de hoofdlijnen uit alle inbreng samengevat en staat een overzicht van de betrokkenen (geanonimiseerd).

Hoe is de participatie uitgevoerd?

Voor de participatie is onderscheid gemaakt tussen verschillende doelgroepen: inwoners, ervaringsdeskundigen, belangenbehartigers, maatschappelijke organisaties (zowel vrijwilligersorganisaties als professionele organisaties) en de interne organisatie. Per doelgroep was er een eigen aanpak (zie het schema hieronder).

Wie	Hoe
Inwoners	Via vindplekken, gesprekken, gericht op specifieke doelgroepen en op de zwijgende meerderheid. En via een uitnodiging aan een steekproef van inwoners
Belangenbehartigers	Dialogoog via adviesraden, cliëntenraden, radenoverleg, bijeenkomsten bij geloofsgemeenschappen en platforms zoals INGouda en GAB.
Ervaringsdeskundigen	Diepte-interviews met interne en externe ervaringsdeskundigen.
Organisaties (vrijwilligers en professionals)	Een grote bijeenkomst voor het hele veld van maatschappelijke organisaties in Gouda.
Netwerk van Goudse academici	Dialogoog/discussie over de verschuiving van de rol van de gemeente naar inwoners en gemeenschappen.
Interne gemeentelijke organisatie	Groepsgesprekken in informele setting met de interne uitvoering sociaal domein, en dialoog met verschillende andere teams vanuit de breedte van de organisatie.

Vervolg

Het college ziet vanuit de participatie met de stad het dilemma dat het zelf ook ervaart: hoe kan de gemeente in tijden van toenemende schaarste van mensen en middelen ervoor zorgen dat ondersteuning bij de juiste inwoners terecht komt? De participatie biedt waardevolle inzichten vanuit de stad bij het maken van keuzes hierover. De uitkomsten van de gesprekken bespreekt het college graag met de commissie Samenleving en vormen voor het college de basis bij de verdere uitwerking van de visie.

Motie/toezegging

n.v.t.

Bijlagen(n):

1. Participatieverslag Visie sociaal domein